

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРИВАТНА УСТАНОВА

«ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ

**«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ
ІНСТИТУТ «БЕЙТ-ХАНА»**

Кафедра педагогіки та психології

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

за освітньо-професійною програмою «Психологія»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія

Дніпро-2024

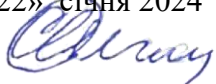
Робоча програма навчальної практики для студентів спеціальності 053 Психологія освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів для здобувачів вищої освіти III курсу.

Розробник: Ярошко М. М., кандидат психологічних наук

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від «22» січня 2024 року № 4

Зав. кафедри

(підпис)

док. пед. наук, професор С. В. Сапожников
(прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «23» січня 2024 року

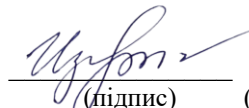
Гарант освітньої програми

(підпис)

к. псих. наук М. М. Ярошко
(прізвище та ініціали)

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «24» січня 2024 року

Завідувач навчально-методичного відділу

(підпис)

І. В. Зеркаль
(прізвище та ініціали)

1. Опис практики

1	Освітня програма	Психологія
2	Спеціальність	053 Психологія
3	Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
4	Ступінь вищої освіти	бакалавр
5	Статус практики	обов'язкова
6	Мова навчання	українська
7	Курс	3
8	Семестр	6
9	Кількість змістових модулів	4
10	Форма підсумкового контролю	залік
11	ІНДЗ	Дослідницькі психологічні завдання
11	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	9 кредитів
12	Загальна кількість годин	270

Вступ

Педагогічна практика студентів є складовою частиною професійної підготовки ступеня «бакалавр».

Розвиток науки у закладі вищої освіти передбачає підвищення якості підготовки бакалаврів, здатних після закінчення навчання самостійно вирішувати серйозні наукові завдання, орієнтуючись на передові ідеї теорії й практики управління освітою із врахуванням умов сьогодення. Саме у навчальному закладі важливо формувати у студентів - майбутніх психологів - навички й уміння щодо здійснення експериментальних психологічних досліджень.

Навчальна практика студентів є ефективним методом підготовки ініціативних фахівців-психологів. Вона сприяє розвитку дослідницьких здібностей, наукової інтуїції, глибини і гнучкості мислення студентів, забезпечує умови творчого застосування знань з метою розв'язання психологічних завдань і наукових проблем, а також формує у студентів уміння працювати у колективі.

Навчальна практика проходить згідно з навчальним планом упродовж 5- 6-го семестрів (1 день на тиждень впродовж семестрів).

Базами проходження навчальної практики студентів-бакалаврів є навчально-виховні комплекси м. Дніпра, центри для роботи з дітьми з особливими потребами, центри для роботи з переселенцями та з людьми, які опинились у складній життєвій ситуації і потребують психологічної допомоги, приватні психологічні кабінети практикуючих психологів. З усіма базами практик завчасно укладаються договори.

Робоча програма навчальної практики регламентується нормативно-правовими документами: Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», положеннями «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», «Про державний вищий навчальний заклад освіти», «Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах». Психологічна служба у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про вищу освіту», «Про позашкільну освіту», «Про дошкільну освіту» та іншими нормативно-правовими актами та «Положенням про психологічну службу системи освіти України».

2. Мета і завдання навчальної практики

Мета навчальної практики: формування у студентів творчого, дослідницького підходу до майбутньої професійної діяльності, умінь та навичок в оволодінні різноманітними методами і формами її здійснення; забезпечення удосконалення психологічних компетентностей здобувачів вищої освіти на основі застосування отриманих ними теоретичних знань, опрацювання алгоритмів вирішення конкретних психологічних завдань; формування навичок аналізування результатів діяльності та потреби у самоосвіті.

Основні завдання навчальної практики:

1. Ознайомлення студентів із досвідом роботи закладів бази практики.
2. Навчання ефективному використанню основних методик психодіагностики.

3. Удосконалення навичок формулювання та перевірки гіпотез щодо особливостей розвитку особистості.

4. Розвиток самостійності у виборі методів дослідження у відповідності з розробленими критеріями та індивідуально-психологічними особливостями і віком досліджуваного.

5. Формування навичок проведення основних діагностичних процедур: спостереження, експерименту, тестування, бесіди.

6. Удосконалення теоретичних знань студентів з загальної психології, психодіагностики, вікової та педагогічної психології, соціальної психології та ін. і встановлення їх зв'язку з практичною діяльністю.

7. Вивчення основних напрямків роботи психолога та психологічної служби.

8. Формування практичних навичок професійної діяльності в майбутніх психологів у навчальних закладах, ресурсних центрах для дітей з особливими потребами, з переселенцями та з людьми, які опинились у складній життєвій ситуації.

9. Формування у студентів-практикантів відповідального ставлення до професійної діяльності, навичок аналізу результатів своєї праці.

В результаті проходження практики студенти повинні:

знати:

- основні категорії, поняття, наукові положення психологічних дисциплін;
- важливі досягнення і актуальні проблеми сучасної психологічної науки;
- методи, методики організації та проведення психологічних досліджень;
- нормативно-правову базу, якою керується психолог відповідного закладу;

- методи психологічної діагностики психічних та поведінкових відхилень осіб різного віку;

- основні функції та напрямки діяльності психолога у базових закладах різного профілю;

уміти:

- інтегрувати теоретичні знання і практичний досвід;

- реалізовувати професійні якості на практиці;
- здійснювати спостереження, проводити бесіди, проявляючи тактовність, з особами (у тому числі з поведінковими відхиленнями, з особливими потребами тощо);
- враховувати у діяльності психолога вікові та психологічні особливості осіб;
- узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки;
- робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп;
- здійснювати психологічну діяльність, використовуючи знання етики іудаїзму (під час вирішення можливого конфлікту, в психологічному консультуванні з представниками єврейського етносу);

володіти такими загальними компетентностями як:

- ЗК1.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК7.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК8.** Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК9.** Здатність працювати в команді.
- СК1.** Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології
- СК3.** Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема в контексті організації раннього втручання).
- СК6.** Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.
- СК7.** Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
- СК8.** Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т. ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).
- СК10.** Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- СК11.** Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
- СК12.** Здатність до реалізації психологічної діяльності в етнічному середовищі.
- СК 13.** Здатність до планування та здійснення роботи з охорони психічного здоров'я, здійснення психосоціальної підтримки громадян в умовах війни та постконфліктний період
- СК 14.** Здатність до здійснення психосоціальної підтримки у дистанційні форми, у важкодоступних місцях в умовах воєнного стану.

Програмні результати навчання:

- ПР1.** Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПР2.** Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
- ПР4.** Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
- ПР5.** Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
- ПР6.** Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
- ПР7.** Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
- ПР8.** Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефхівців.
- ПР9.** Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).
- ПР11.** Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т. ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).
- ПР13.** Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
- ПР19.** Здійснювати психологічну діяльність, зокрема під час вирішення конфліктів, психологічному консультуванні та психотерапевтичній роботі із представниками певного етносу.
- ПР21.** Вміти добирати і використовувати стандартизований діагностичний інструментарій, протоколи реагування, методики та втручання для подолання тривоги, стресу, зниження інтелектуальних здібностей та концентрації уваги, панічних атак громадян в умовах війни та постконфліктний період.
- ПР22.** Вміти добирати та застосовувати інструменти віддаленої роботи в умовах війни та постконфліктний період.

3. Програма навчальної практики

3.1. Зміст практики

Зміст навчальної практики студентів-практикантів передбачає:

- ознайомлення з базою практики, нормативно-правовими документами, основними напрямками та змістом діяльності психологів базових закладів різного типу;

- проведення діагностичної роботи: спостереження, психологічне дослідження особистостей різного віку та оформлення висновку;

- проведення методично-профілактична роботи: створення буклетів, презентацій з питань охорони психічного здоров'я та психологічного благополуччя осіб, підвищення їх стресостійкості тощо (враховуючи запит і специфіку базового закладу);

- проведення психологічного дослідження особистості;

- участь у консультуванні досліджуваних спільно з психологом бази практики, проведення бесід та спостереження за поведінкою досліджуваних у групі.

Змістовий модуль 1.

Навчально-професійна діяльність

Вивчення нормативно-правових документів бази практики («Статут закладу», «Положення про психологічну службу України» та ін.).

Ознайомлення з основними напрямками та змістом діяльності психолога. Планування роботи. Виконання завдань психолога базового закладу, спостереження за поведінкою досліджуваного (зміст, результати спостережень, їх психологічний аналіз, власні умовиводи відображаються у щоденнику).

Змістовий модуль 2.

Методична діяльність

Участь у настановчій та підсумковій конференціях. Ознайомлення з методичною базою закладу практики, планом роботи (психолога, психологічної служби тощо). Удосконалення теоретичних знань студентів з психологічних навчальних дисциплін і встановлення їх зв'язку з практичною діяльністю. Консультування досліджуваних спільно з психологом бази практики, проведення бесід. Профілактична робота: створення буклетів, презентацій з питань охорони психічного здоров'я та психологічного благополуччя осіб, підвищення їх

стресостійкості тощо (враховуючи запит і специфіку базового закладу). Участь у засіданнях, роботі методичних секцій та семінарів психологів тощо.

Змістовий модуль 3.

Навчально-дослідницька діяльність

Виконання індивідуальних дослідницьких психологічних завдань упродовж навчальної практики та складання відповідного звіту. Комплексне психологічне дослідження особистості та оформлення висновку. Участь (за можливості) у роботі науково-практичних конференцій.

Змістовий модуль 4.

Захист навчальної практики

Представлення поточної та підсумкової документації, оформленої згідно з вимогами програми практики. Захист звіту про проходження навчальної практики на засіданні кафедри. Виступ з мультимедійною презентацією результатів виконання завдань практики.

3.2 Організація і проведення навчальної практики

1. Перед початком практики викладачі фахової кафедри проводять настановчу конференцію, на якій бакалаврів ознайомлюють із завданнями, змістом і порядком проходження практики.

Студенти, які з поважних причин не мають можливості проходити практику у визначених керівником закладах, самостійно вносять пропозиції щодо бази практики. З такими закладами укладається угода про співпрацю, де вказуються умови проходження студентами практики. Угода завіряється підписом керівника закладу та печаткою.

Після настановчої конференції практиканти отримують індивідуальні завдання та направлення, з якими вони прибувають на місце проходження навчальної практики.

2. Керівниками навчальної практики бакалаврів призначаються викладачі кафедри педагогіки і психології, які зобов'язані: забезпечити належні умови для проходження практики бакалаврами; надавати консультації на запит

практикантів; ознайомити студентів з базою практики, її специфікою; контролювати виконання практикантами завдань індивідуального плану роботи, дотримання внутрішнього розпорядку базового закладу, ведення щоденників тощо.

3. Студенти упродовж проходження навчальної практики повинні перебувати у закладі бази визначений час, дотримуватись правил внутрішнього розпорядку, виконувати завдання психолога, індивідуальні завдання.

Обов'язки студентів-практикантів регламентуються стосовно етапів проходження навчальної практики:

- вчасне прибуття у базовий заклад, ознайомлення з базою практики, опрацювання нормативних документів, вивчення основних напрямів та змісту діяльності психолога, розробка конкретизованого індивідуального плану роботи (ознайомлювальний етап);

- ведення щоденника, виконання індивідуальних завдань згідно індивідуального плану, здійснення збору даних щодо завдань практики, обробка та узагальнення результатів психологічного дослідження, розробка матеріалів для просвітницької роботи (основний етап);

- оформлення документації у відповідності з вимогами програми практики, підготовка звіту про роботу та своєчасне подання на кафедру (підсумковий етап).

3. Після завершення навчальної практики проводиться підсумкова конференція, на яку студенти зобов'язані представити оформлену згідно з вимогами документацію з практики, а також підготувати короткий виступ з мультимедійною презентацією результатів виконаних завдань.

4. Відповідальність за організацію і проведення науково-педагогічної практики покладається на кафедру педагогіки і психології.

3.3. Орієнтовна тематика Індивідуальних дослідницьких психологічних завдань

1. Провести комплексне психологічне дослідження особистості (обов'язкове завдання).

2. Здійснювати спостереження за поведінкою досліджуваних у групах (обов'язкове завдання).

3. Розробити анкету (самостійно вибрати тему) та провести опитування серед певної категорії осіб.

4. Підготувати мультимедійну презентацію результатів психологічного дослідження певної тематики.

5. Розробити методичний матеріал (буклети, брошури, презентації та ін. - на вибір) на просвітницьку тематику з метою пропаганди психологічних знань.

6. Підготувати тези виступу на науково-практичній конференції за результатами дослідження (за можливості).

7. Виконувати завдання психолога базового закладу (представити матеріали).

3.4. Методичні рекомендації щодо виконання завдань та ведення документації практики

Спостереження за поведінкою досліджуваного включає вибір об'єкта спостереження, безпосереднє проведення психологічного спостереження за поведінкою, ведення протоколу, опис результатів. Під час спостереження особливу увагу варто приділяти особам з відхиленнями у поведінці в різних ситуаціях (спілкування з ровесниками, дорослими, психологом та ін., при підготовці до занять, у процесі психологічних досліджень тощо). В описі результатів спостереження необхідно вказувати з'ясовані факти (особливості поведінки, інтонації, пози, жести, висловлювання і т. ін.).

Комплексне психологічне дослідження особистості здійснюється за наступними параметрами:

1. Загальні відомості (ПІБ, вік, склад родини, стан здоров'я, умови родинного виховання).

2. Пізнавальна діяльність особистості (чуттєві та раціональні форми пізнання дійсності).

3. Особливості емоційно-вольової сфери.

4. Індивідуально-психологічні особливості.

5. Статус особистості в системі міжособистісних стосунків, особливості поведінки та спілкування у групі.

Психологічне дослідження слід самостійно планувати, організовувати, проводити, обираючи і застосовуючи валідні та надійні методи наукового дослідження із врахуванням вікових категорій особистості.

У висновку психологічного дослідження вказуються особливості контакту з досліджуваним, результати психодіагностики. Висновок дослідження повинен підтверджуватись емпіричними матеріалами (протоколами), може містити аналіз можливостей та шляхи особистісного удосконалення.

Розробка матеріалів з метою пропаганди психологічних знань (буклети, брошури, презентації та ін.) та для розвивальних занять, тематичних бесід, круглих столів тощо: кількість матеріалів необмежена, але $\text{min}=1$ певного напрямку; пропонується подавати в електронній формі.

У щоденнику практики:

- вказується дата, основні види діяльності згідно з індивідуальним планом, аналіз виконаної роботи;

- відображається зміст, результати спостережень за досліджуваними, їх психологічний аналіз, власні умовиводи.

Зразок оформлення титульного листка додається (див. Додаток Д).

4. Форми і методи контролю

Керівники від ЗВО та від бази практики здійснюють безпосередній контроль за навчальною практикою бакалавра.

Методи контролю:

• поточний контроль:

- за дотриманням режиму праці бази закладу (ставлення до своїх обов'язків, до виконання завдань психолога бази практики, дисциплінованість);

- за виконанням завдань програми практики (перевірка адекватності вибору методів і форм роботи, ходу проведення і виконання психологічних експериментальних досліджень, звітів про їх результати, індивідуальних дослідницьких психологічних завдань, контроль за веденням поточних записів у щоденнику);

• підсумковий контроль:

- за якістю виконання усієї програми практики (перевірка звітної документації бакалавра).

За підсумками проходження практики бакалавр представляє звіт про проходження практики, відгук наукового керівника з аналізом результатів. Оцінка за навчальну практику виставляється науковим керівником, затверджується на засіданні кафедри та проставляється у заліково-екзаменаційну відомість.

Студенти, які з поважних причин не змогли пройти навчальну практику у запланований термін, повинні пройти її в інший час, визначений кафедрою.

5. Вимоги до звіту

Результати навчальної практики студенти оформляють у документації, яку здають керівникові практики від кафедри ЗВО. **Матеріали практики містять:**

1. Звіт про виконану роботу.
2. Індивідуальний план (див. Додаток Б).
3. Характеристику на студента-практиканта, підготовлену керівником практики за місцем проходження (психологом) і завірену директором закладу.
4. Щоденник практики.
5. Висновок спостереження за поведінкою досліджуваного (у додатках – протокол спостереження).
6. Висновок психологічного дослідження особистості (у додатках – протоколи дослідження та копії діагностичних матеріалів).
7. Результати методично-профілактичної роботи (у додатках – копії матеріалів, фото- і/чи відеоматеріали на дисках/флешках).

Звітна документація подається у папці з титульною сторінкою визначеного зразка (див. Додаток Г). На звороті титульної сторінки подається перелік документів, що вміщені у папці.

У **письмовому звіті** детально описується виконана робота студентом під час практики. Зокрема, дається загальна характеристика бази практики, вказується профіль, структура; описується хід проведених емпіричних

досліджень, здійснюється аналіз отриманих результатів; подаються результати розробки методичних (роздаткових, стендових, мультимедійних та ін.) матеріалів, загальні висновки про набуті за період практики знання, уміння, навички, освоєні методи та форми роботи, вносяться пропозиції щодо покращення організації практики, подається список використаної літератури.

Складений студентами-практикантами звіт зі скріпленими аркушами повинен мати наскрізну нумерацію сторінок.

Звіт перевіряється і затверджується керівниками від бази практики та закладу вищої освіти.

Вимоги до оформлення звіту додаються (див. Додаток В).

6. Оцінювання результатів навчальної практики

Оцінювання результатів навчальної практики бакалавра відбувається комплексно. Залікова диференційована оцінка виставляється керівником практики з урахуванням результатів роботи, характеристики з місця проходження практики, якості продемонстрованих студентом умінь і навичок проведення психологічного аналізу своєї діяльності, а також рівня його професійної компетенції, виявленого у процесі проходження практики. Результати навчальної практики бакалавра оцінюються за 100-бальною та національною шкалами за підсумками захисту звіту про проходження навчальної практики, обговорюються на підсумковій конференції та на засіданні кафедри, де й затверджується оцінка за навчальну практику. Мінімальна сума балів, що дозволяє зарахувати результати проходження навчальної практики бакалавра – 60 балів (за національною шкалою «задовільно»).

Для отримання позитивної оцінки бакалавр повинен повністю виконати завдання навчальної практики згідно з індивідуальним планом, затвердженим кафедрою (Додаток Б), своєчасно оформити поточну і підсумкову документацію, подати її керівнику практики на рецензування, захистити звіт про проходження навчальної практики (з демонструванням мультимедійної презентації результатів) на засіданні кафедри.

За підсумками обговорення результатів навчальної практики бакалавра на засіданні кафедри ухвалюється рішення щодо їх оцінювання та затвердження (або повторного проходження при не зарахуванні практики) - для кожного окремо. Відомості про виконану бакалавром (затверджену кафедрою) навчальну практику з оцінкою заносяться до протоколу кафедри.

Критерії оцінювання результатів роботи студентів-практикантів:

- вчасність виконання поставлених завдань;
- самостійність та ініціативність в роботі;
- уміння налагоджувати стосунки з колективом;
- застосування валідних і надійних методів психологічних досліджень;
- якість виконання матеріалів та тематичних завдань (чіткість, логічність, структурованість та ін.);
- представлення результатів практики під час захисту (повнота представлених матеріалів, висока культура їх письмового оформлення та методичного обґрунтування, мультимедійне забезпечення).

Оцінювання видів роботи студента-практиканта

з/п	Вид роботи	Кількість балів (макс.)	Змістові модулі
1	Ведення щоденника практики. Оформлення висновку спостереження	10	ЗМ 1
2	Завдання психолога бази практики, характеристика на студента	10	ЗМ1
3	Участь у засіданнях, роботі методичних секцій та семінарів психологів тощо, проведення консультацій, бесід	10	ЗМ 2
4	Матеріали методичної роботи (буклети, брошури, презентації та ін.)	10	ЗМ 2
5	Виконання індивідуальних дослідницьких психологічних завдань (комплексне психологічне дослідження особистості та ін.)	30	ЗМ 3
6	Оформлення звіту	15	ЗМ 4

7	Захист практики (мультимедійна презентація)	15	ЗМ 4
Сума		100	

Розподіл балів для оцінювання роботи студента-практиканта:

Поточне оцінювання (кількість балів)				Сума
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2	Змістовий модуль №3	Змістовий модуль №4	
20	20	30	30	100

Шкала оцінювання (яка нижче) національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку за проходження практики
90 – 100	A	зараховано
85 – 89	B	
75 – 84	C	
65 – 74	D	
60 – 64	E	
35 – 59	FX	не зараховано з можливістю повторного проходження практики
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним курсом

Зміст критеріїв оцінювання результатів практики:

Розроблено систему оцінок в певних рівнях:

“Зараховано” виставляється студенту, який у повному обсязі і на високому рівні виконав програму практики, проявивши при цьому самостійність, ініціативність, творчий підхід. Звітну документацію подано у встановлений

термін та у повному обсязі, немає зауважень щодо її оформлення та змісту. Відгук керівника позитивний. Повні й точні відповіді на всі запитання учасників підсумкової конференції. Допускаються несуттєві зауваження щодо змісту і оформлення звіту:

оцінка *«відмінно»* - завдання практики виконано у повному обсязі, виявлено уміння студента застосовувати і творчо використовувати теоретичні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами відповідної професійної діяльності. Виявлено уміння застосовувати інноваційні технології, продемонстровано активність та ініціативність під час здійснення практичної професійної діяльності. Звіт подано у встановлений термін, що містить всі структурні елементи. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, завірені печаткою підписи керівника від бази практики та ЗВО. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – *«відмінно»*;

оцінка *«дуже добре»* - завдання виконано правильно, але недостатньо повно. Виявлено уміння застосовувати теоретичні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами відповідної професійної діяльності. Продемонстровано зацікавленість та активність, але не виявлено творчого, індивідуального підходу. Звіт подано у встановлений термін, що містить усі структурні елементи. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, завірені печаткою підписи керівників від бази практики та ЗВО. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – *«дуже добре»*;

оцінка *«добре»* - завдання практики виконано, але неповно, в ході виконання завдань допускалися незначні помилки. Звітну документацію оформлено згідно вимог. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, завірені печаткою підписи керівника від бази практики та ЗВО. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – *«добре»*;

оцінка *«задовільно»* - завдання практики виконано у неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Звітну документацію

недооформлено або оформлено з помилками. Щоденник невірно оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – "задовільно";

оцінка «достатньо» - завдання виконано з помилками. Усі завдання практики виконувалися, але допущені неточності. Документацію оформлено неповно, з помилками. Щоденник недооформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

«Не зараховано» виставляється студенту, який не виконав програму практики або виконав програму практики не в повному обсязі. Звітну документацію не представлено або оформлено недбало. Характеристика студента, що стосується ставлення до практики і трудової дисципліни, — негативна. При відповідях на запитання учасників підсумкової конференції студент припускається помилок, не має твердих знань. Окремі або всі відповіді при захисті практики були незадовільними:

оцінка «незадовільно» - завдання не виконані, виявлено несформованість уміння здійснювати певні види професійної діяльності. Звітну документацію оформлено з помилками. Відсутні щоденник та характеристика-відгук.

Студенти, які не виконали програму практики і отримали незадовільний відгук про роботу в базовому закладі або незадовільну оцінку при складанні заліку, направляються на практику повторно.

7. Методичне забезпечення та обладнання

- робоча програма навчальної практики;
- нормативно-правові документи, положення, зокрема «Положення про психологічну службу системи освіти України», Закон України «Про освіту»;
- методичні рекомендації щодо проведення практики;
- аудиторії бази практики з обладнанням для проведення занять, індивідуальної роботи, психологічних досліджень та ін.;
- аудиторія для проведення консультацій керівника практики і бакалавра.

8. Рекомендована література

1. Адаптація дитини до школи / Упоряд. С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. Київ : «Мікрос-СВС», 2003. 112 с.

2. Дуткевич Т. В. Теорія і практика розвивально-корекційної роботи психолога. Навчальний посібник. Чернівці, 2019. 265 с.
3. Емоційний розвиток дитини / Упоряд. : С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. Київ : Макрос-СВС, 2003.
4. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції : навчальний посібник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2006. 384 с.
5. Підготовка учнів до професійного навчання і праці (психолого-педагогічні основи) : навч. посібник / Під ред. Г. О. Балла, П. С. Перепелиці, В. В. Рибалки. Київ : Наукова думка, 2000. 188 с.
6. Психологічна діагностика інтелекту, мислення, креативності дитини. дитини / Упоряд.: С. Максименко, К Максименко, О. Главник. Київ : Мікрос СВС, 2003. 96 с.
7. Психологічна енциклопедія /Автор-упорядник О. М. Степанов. Київ : Академвидав, 2006. 424 с.
8. Розвиток пізнавальних процесів дитини / Упоряд.: С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. Київ : Мікрос. СВС, 2003. 96 с.
9. Управлінські та організаційні аспекти взаємодії психолога з адміністрацією та педагогічним колективом / автор-упорядник Сіверс З. Ф. Київ : КМІУВ ім. Б.Д. Грінченка, 2001.
10. Цигульська Г. Ф. Загальна та прикладна психологія. Як допомогти собі та іншим. Курс лекцій. Навчальний посібник. Київ : Наукова думка. 2000. 189 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України "Про освіту" <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Нормативно-правова база - Інститут модернізації змісту освіти: <https://imzo.gov.ua/psychologichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna->

Права і обов'язки студентів-практикантів та керівників навчальної практики

Студенти-практиканти мають право:

- з усіх питань, що виникають у процесі практики, звертатися до керівників практики;
- на ініціативу у виборі методів та засобів проведення-психологічного дослідження в умовах базового закладу;
- вносити пропозиції щодо покращення організації навчальної практики тощо.

Основні обов'язки студентів-практикантів:

- вчасне прибуття на базу практики із спрямовуючими документами;
- проходження інструктажу з техніки безпеки та охорони праці;
- перебування на базі практики визначений час;
- дотримання вимог Статуту базового закладу, виконання правил внутрішнього розпорядку та посадових обов'язків;
- систематично вести щоденник практики, в якому фіксуються власні роздуми про проведenu роботу, висновки та рекомендації щодо покращення професійної самореалізації;
- у повному обсязі виконувати усі види робіт, передбачених програмою практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- дотримуватись положень Кодексу психологів;
- виконувати розпорядження адміністрації бази практики та керівників практики;
- своєчасно оформити та подати керівнику від кафедри звітну документацію;
- скласти залік з практики у формі мультимедійної презентації.

Основні обов'язки керівника практики від кафедри:

- узгодити з базами проходження практики програму практики;
- ознайомити студентів з метою, завданнями та базами практики;
- провести настановчу та підсумкову конференції з питань практики;
- познайомити студентів з керівниками від баз практики;
- забезпечити студентів-практикантів направленням на практику;
- ознайомити студентів з вимогами до проходження практики та ведення документації;
- визначити вимоги до складання заліку за результатами практики;
- здійснювати контроль за ходом практики, проводити індивідуальні та групові консультації зі студентами-практикантами.

Основні обов'язки керівника від бази практики:

- забезпечити належні умови для проходження практики;
- ознайомити студентів з базою практики, її специфікою;
- ознайомити студентів-практикантів з нормативно-правовими документами, що регламентують діяльність психолога у певному базовому закладі;
- провести зі студентами інструктаж з техніки безпеки та охорони праці;
- здійснювати практичне навчання згідно з програмою практики та індивідуальним планом роботи студентів;
- вести щоденний облік та давати оцінку роботі студентів-практикантів, контролювати виконання ними індивідуального плану роботи, дотримання внутрішнього розпорядку, ведення щоденників тощо;
- затвердити письмові звіти студентів з практики;
- скласти характеристики на студентів з оцінкою їх діяльності.

Орієнтовна схема індивідуального плану
бакалавра-практиканта

*Титульна
сторінка*

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ

бакалавра _____

спеціальності 053 Психологія Приватної установи «Заклад вищої освіти
«Міжнародний гуманітарно-педагогічний інститут «Бейт-Хана»

на час навчальної практики в _____

(назва закладу бази практики)

Керівник _____

*Схема
планування*

№з/п	Вид діяльності	Завдання	Термін

**Вимоги до оформлення звіту про проходження
навчальної практики**

Звіт про проходження навчальної практики оформляється на аркушах паперу формату А4. Зміст викладається грамотно, чітко, логічно послідовно. Робота друкується з дотриманням полів: ліве – 25 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Гарнітура шрифту – Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,3. Усі сторінки нумеруються, починаючи з титульного аркуша (номер сторінки на ньому не проставляється), арабськими цифрами знизу по центру.

Цифровий матеріал оформляється у вигляді таблиці. Кожна таблиця повинна мати свій порядковий номер і назву. Назва таблиці розташовується по центру. У тексті обов'язково має бути зроблено посилання на неї, яке може бути оформлено таким чином: «... результати цього дослідження наведені в табл. 2» або «... результати цього опитування (табл. 2) показали, що ...». Поряд із матеріалом, оформленим у вигляді таблиць, для більшої наочності можна подавати дані у вигляді рисунків. Нумерація рисунків (також як і таблиць) допускається як наскрізна упродовж усього звіту. Назву рисунка, на відміну від заголовка таблиці, розташовують під рисунком по центру.

Посилання на літературу (якщо є) слід оформляти в квадратних дужках, із зазначенням номера джерела в списку використаних джерел та сторінки, наприклад: [3, с. 68].

Титульна сторінка папки з матеріалами практики

**Міністерство освіти і науки України
Приватна установа «Заклад вищої освіти
«Міжнародний гуманітарно-педагогічний інститут «Бейт-Хана»
Кафедра педагогіки і психології**

МАТЕРІАЛИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

студент (а/ки) III курсу спеціальності 053 Психологія

База практики: _____

Термін проходження практики: з ____ до _____

Керівник практики від кафедри інституту:

канд. психол.н., доцент кафедри
педагогіки та психології

Керівник від бази практики:

Титульна сторінка щоденника практики

Міністерство освіти і науки України
Приватна установа «Заклад вищої освіти
«Міжнародний гуманітарно-педагогічний інститут «Бейт-Хана»
Кафедра педагогіки і психології

Щ О Д Е Н Н И К П Р А К Т И К И

студент (а/ки) III курсу

групи _____ спеціальності 053 Психологія

База практики: _____

Термін проходження практики: з _____ до

Керівник практики від кафедри інституту:

_____ канд. психол. н., доцент кафедри
педагогіки і психології

Керівник від бази практики:

м. Дніпро – 20 _____ р.

Зразок сторінки щоденника практики

Дата: _____

Зміст роботи, аналізування

Висновки: